

**RADNA GRUPA ZA PRIPREMU I VOĐENJE
PREGOVORA O PRISTUPANJU CRNE GORE
EVROPSKOJ UNIJI ZA OBLAST PRAVNE
TEKOVINE EU KOJA SE ODNOSI NA
PREGOVARAČKO POGLAVLJE 30 – VANJSKI
ODNOSI**

me4 eu
eu4 me
ja za evropu, evropu za mene

Br. 01-004-905/21-2029/6

**ZAPISNIK S DRUGE PLENARNE SJEDNICE RADNE GRUPE ZA PRIPREMU I VOĐENJE
PREGOVORA O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI ZA OBLAST PRAVNE
TEKOVINE EU KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO POGLAVLJE 30 – VANJSKI
ODNOSI**

Radna grupa (RG) za pregovaračko poglavlje 30 – Vanjski odnosi održala je drugu plenarnu sjednicu 29. oktobra 2021, s početkom u 12 časova, u sali u prizemlju u staroj zgradi Vlade (ul. Jovana Tomaševića 2). Sjednicom je predsjedavala šefica Radne grupe (ŠRG) Aida Salagić Ceković.

Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Usvajanje dnevnog reda;*
- 2. Usvajanje Zapisnika sa plenarne sjednice (16. IX 2021.) i Zapisnika sa tematskih sjednica (23. IX 2021. i 13. X 2021);*
- 3. Izvještaj EK o Crnoj Gori za 2021. godinu;*
- 4. Praćenje realizacije Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2021-2023;*
- 5. Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2022-2023;*
- 6. Mapa puta ispunjenja preostalih obaveza u odnosu na privremeno zatvoreno pregovaračko poglavlje 30;*
- 7. Razno.*

I USVAJANJE DNEVNOG REDA

U okviru prve tačke, predstavljen je dnevni red i **jednoglasno je usvojen.**

**II USVAJANJE ZAPISNIKA SA PLENARNE SJEDNICE (16. IX 2021.) I ZAPISNIKA SA
TEMATSKIH SJEDNICA (23. IX 2021. I 13. X 2021)**

U odnosu na drugu tačku dnevnog reda, šefica RG je istakla da su Zapisnici dostavljeni članovima RG prema rokovima datim u Poslovniku o radu RG, te da su svi komentari i sugestije

uvršteni u predlog teksta. Kako su Zapisnici bili dostavljeni članovima RG prije druge sjednice RG, **svi Zapisnici su usvojeni jednoglasno.**

Zaključak: Konstatovano je da su Zapisnik sa prve plenarne sjednice (16. IX 2021.) i Zapisnici sa tematskih sjednica (23. IX 2021. i 13. X 2021) jednoglasno usvojeni.

III IZVJEŠTAJ EK O CRNOJ GORI ZA 2021.GODINU

Šefica RG je podsjetila prisutne da je Izvještaj EK o CG za 2021. godinu predstavljen 18. X 2021. i da je isti distribuitan u okviru RG. Kada je riječ o poglavlju 30 u Izvještaju se prepoznaje isti pozitivan trend kao i prethodnih godina što podrazumijeva da je Crna Gora postigla **dobar nivo spremnosti i određeni godišnji napredak**. Preporuke koje su posebno istaknute u Izvještaju, kako je navela, su: da Crna Gora usvoji Zakon o kontroli izvoza robe dvostruke namjene, u skladu sa Acquis-em EU; da ratifikuje i implementira CEFTA Dodatni protokol 6 o trgovini uslugama; da aktivno učestvuje u implementaciji aktivnosti u okviru Zajedničkog regionalnog tržišta (*Common Regional Market – CRM*).

Kada su u pitanju prve dvije preporuke, informisala je da je Vlada utvrdila oba zakona (Predlog zakona o kontroli izvoza robe dvostruke namjene - 30. IX 2021. i Predlog zakona o ratifikaciji CEFTA Dodatnog protokola 6 o trgovini uslugama - 1. VI 2021), kao i da je dalja realizacija preporuka u nadležnosti Parlamenta. U dijelu treće preporuke, istakla je da je Crna Gora već prepoznata kao zemlja koja igra aktivnu ulogu u ovom procesu, i na toj liniji će nastaviti da daje doprinos učešću u sprovođenju aktivnosti u pogledu Zajedničkog regionalnog tržišta.

Kroz Izvještaj su evidentirani pozitivni trendovi u poglavlju kao npr. aktivnosti u okviru STO i CEFTA. Svi prisutni članovi RG su diskutovali o Izvještaju i preporukama iz Izvještaja u okviru poglavlja 30. Članovi RG nijesu prepoznali nova otvorena pitanja u Izvještaju za 2021.

Zaključak:

- Svi članovi RG su upoznati s Izvještajem i dogovoreno je da se posebno prate preporuke iz dokumenta u daljem radu RG.
- RG će pripremiti dokument u kojem će jasno biti adresirane preporuke i dogovoreno je da prvi nacrt dokumenta dostavi sekretarka RG.

IV PRAĆENJE REALIZACIJE PROGRAMA PRISTUPANJA CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI 2021-2023

Kada je u pitanju aktuelni Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG) 2021-2023. *Zakon o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje mogu da se koriste za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje* predstavlja nerealizovanu obavezu iz ovog dokumenta za 2021. ŠRG je istakla komunikaciju sa Kancelarijom za evropske integracije (KEI) u kojoj je KEI informisala da je potrebno sagledati Predlog zakona u kontekstu relevantne EU pravne tekovine, a kako bi se utvrdilo da li je potrebno pripremiti izmjene i dopune ili novi Zakon. Naime, Regulativa 125/2019 je stupila na snagu u januaru 2019. tj. neposredno nakon donošenja aktuelnih propisa (Zakona i podzakonskih akata) i predstavlja kodifikovani tekst ranijih regulativa koje su najvećim dijelom

inkorporirane u propisima koje je Crna Gora donijela za ovu oblast. Međutim, imajući u vidu da EK nije vršila uvid u tadašnju verziju Zakona (isti upućen EK, ali je od strane EK odgovoreno da ekspert nije bio u mogućnosti da sagleda propis nakon čega je nastavljena procedura ka Vladi), Zakon i podzakonska akta (sa tabelom usklađenosti) biće u najkraćem roku dostavljeni EK na mišljenje, kako je dogovoreno u okviru MER-a kao nadležnog resora za ovu aktivnost. Ostali propisi koji su aktuelnim PPCG-om planirani za 2021. bi trebalo da budu donijeti u definisanim rokovima. Kada je riječ o Carinskom zakonu iz MFSS su informisali da je Zakon dobio „zeleno svjetlo“ EK i da se očekuje njegovo usvajanje u IV kvartalu 2021. Kada je u pitanju carinska tarifa, predmetna Uredba će biti donijeta, takođe, krajem 2021. Predstavnicu MUP-a informisala je da je jedini dokument koji je planiran u strateškom okviru aktuelnog PPCG-a moguće usvojiti i prije definisanog roka (I kvartal 2022), te je na toj liniji istakla da ukoliko bude usvojen u decembru 2021. o tome će izvijestiti članove RG, što je šefica RG posebno pohvalila.

Zaključak: U ovom momentu je prepoznato da neće biti realizovana obaveza koja se odnosi na Zakon o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje mogu da se koriste za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Vezano za pomenuto, i u skladu sa informacijama prezentovanim na sastanku, MER se obavezuje da aktuelni Zakon sa podzakonskim aktima (sa tabelom usklađenosti), u najkraćem roku, dostavi EK na mišljenje.

V. PROGRAM PRISTUPANJA CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI 2022-2023

Kada je riječ o novom Programu pristupanja CG EU za period 2022-2023, ŠRG je upoznala prisutne da je formirana nova Komisija za evropske integracije, čiji je član, a koja će biti nadležno tijelo za monitoring i praćenje realizacije PPCG-a. Podsjetila je da je na sjednici Komisije za EI predstavljen Hodogram izrade PPCG-a 2022-2023 prema kojem je planirano da: do 19. XI 2021. budu ocijenjeni svi celeksi i riješena otvorena pitanja (u pogledu relevantnosti/ocjenjivanja, nadležnosti institucije i lica nosioca); do 10. XII treba da bude spreman prvi Nacrt PPCG; da 17. XII 2021. na sjednici Komisije za EI bude uvrđivanje Nacrta PPCG-a 2022-2023. i isti bude poslat na javnu raspravu, dok je usvajanje dokumenta planirano za posljednju sjednicu Vlade u januaru 2022.

Upoznala je članove RG sa novozabilježenim problemima, u dijelu izmijenjena digitalnih certifikata EU koji blokira povezivanje CG sistema sa EULEX Portalom, sa kog „dobijamo“ celekse raspoređene po pregovaračkim poglavljima. U iščekivanju brzog rješavanja ovog pitanja, informisala je da u okviru poglavlja 30 nema neocijenjenih celeksa za 2019/2020, kao i da su svi celeksi (ocijenjeni sa 1a) inkorporirani u aktuelni PPCG (za celekse koji nijesu dio aktuelnog PPCG, a ocijenjeni su sa 1a, postoji pisano obrazloženje nadležnog organa).

U skladu sa gore pomenutim, a imajući u vidu da će ocjenjivanje celeksa realizovati putem Excel tabele, informisala je da su imenovani članovi RG koji će biti koordinatori po resorima. Podsjetila je da je postignut dogovor za resore koji imaju više predstavnika (u sastavu RG) ko će biti koordinator, dok se za resor koji ima jednog predstavnika u sazivu RG smatra da je upravo taj član i koordinator (veza mejl od 27. X 2021). Takođe, podsjetila je na već dogovoreni

mehanizam funkcionisala RG i obaveze koordinatora koje se ne odnose samo na aktivnost ocijene celeksa.

Napomenula je da je sada pravo vrijeme da se ispitaju nadležnosti za pojedine propise, da se planiraju realni rokovi, uz preporuku da se obaveze ne prolongiraju za IV kvartal 2022 i/ili 2023, kao i da je potrebno da se svi 1a celeksi nađu u PPCG-u 2022-2023. Takođe, treba imati u vidu da je EU pravnom tekovinom koja će biti obuhvaćena novim PPCG-om potrebno da bude usklađena u potpunosti sa crnogorskim propisima, kao i da je u dijelu gdje to nije moguće potrebno pripremiti obrazloženje.

Sekretarka RG informisala je da je dopisima od 28. X 2021, prema starješinama organa, ukazano na početak izrade Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2022-2023. koji za cilj ima planiranje obaveza koje vode ka potpunoj usklađenosti domaćeg zakonodavstva sa relevantnom pravnom tekovinom EU. Ovo obraćanje je iskorišćeno da još jednom bude ukazano na važnost Komisije za evropske integracije za proces praćenja pripreme i realizacije Programa pristupanja. Zamolila je koordinate, imajući u vidu da iščekujemo novi paket celeksa, a poznajući iskustvo od prethodnih godina, budu ažurni u dostavljanju informacija u dijelu ocjena celeksa, predloga relevantnih institucija kao i lica nosilaca.

Članovi RG negodovali su zbog prezentovanog načina rada, za koji smatraju da je par koraka unazad u odnosu na Portal i sistem koji je bio uspostavljen predhodnih godina, te da su rokovi definisani Hodogramom (u dijelu ocijene celeksa) nerealni kada je poglavlje 30 u pitanju. Posebno su istakli veliki broj celeksa, koji prvobitno nijesu u primarnoj nadležnost poglavlja 30, za koje je potrebno vrijeme da se detaljno pročitaju, sagledaju s aspekta nadležnog resora i u konačnom ocijene i dodijeli im se lice nosilac. Takođe, bilo je komentara u dijelu zahtijeva da PPCG definiše legislativu koja će podrazumijevati potpuno usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa relevantnom pravnom tekovinom EU.

ŠRG i sekretarka su potcrtale da su na raspolaganju za svu pomoć i podršku ostalim koordinatorima u poglavlju, kako bi blagovremeno odradili izazovan posao koji je pred kompletnom RG.

Zaključak:

- Dogovoreno je da se aktivnosti u dijelu poglavlja 30 definišu na nivou koordinatora po resorima, koji su određeni, i još jednom je potcrtana uloga koordinatora i njihove obaveze (veza mejl 27. X 2021).
- Sekretar RG će odmah po dobijanju novog paketa celeksa iste dostaviti članovima RG koji su koordinatori i ocjenjivanje celeksa će se realizovati na nivou koordinatora.
- Članovi RG su upoznati sa Hodogramom aktivnosti u cilju ocijene celeksa i izrade novog PPCG-a i isti će biti dostavljen članovima RG.
- U skladu sa informacijama koje su dobijene od Kancelarije za EI, dogovoreno je da EU pravnom tekovinom, koja će biti obuhvaćena novim PPCG-om bude usklađena u potpunosti sa crnogorskim propisima, kao i da je u dijelu gdje to nije moguće potrebno pripremiti obrazloženje.
- Dogovoreno je da novi PPCG sadrži kompletne informacije o novim celeksima ocijenjenim sa 1a, propise sa eventualno izmijenjenim rokovima u odnosu na aktuelni PPCG, pregled administrativnih kapaciteta u skladu sa aktuelnim Pravilnicima o sistematizaciji i budžetskih sredstava.

VI MAPA PUTA ISPUNJENJA PREOSTALIH OBAVEZA U ODNOSU NA PRIVREMENO ZATVORENO POGLAVLJE 30

Šefica RG informisala je prisutne da je 15. IX 2021. održan sastanak sa Glavnom pregovaračicom i da je stav da *Mapa puta ispunjenja preostalih obaveza u odnosu na privremeno zatvoreno poglavlje 30* predstavlja zajednički dokument RG, te da se na taj način prate i realizuju preostale aktivnosti u skladu s Akcionim planom za ovo poglavlje (završnim mjerilom) uz preporuke koje adresira Izvještaj EK o CG za 2021, ali i obavezama definisanim zaključcima sa sastanaka sa EK (Pododbora i Odbora). Istakla je da dokument predstavlja odgovornost svih članova Radne grupe, i na toj liniji pojasnila da se izradi dokumenta pristupilo krajnje precizno i detaljno. Objasnila je da se na dokumentu radilo posljednjih mjeseci (od početka juna, u mandatu prethodne RG) i da će isti biti usvojen od strane Vlade kada dobije odobrenje od strane KEI. Podsjetila je da je na konstitutivnoj sjednici Radne grupe (16. IX 2021.) prezentovana Mapa puta, koja je rađena prema formi koju je odobrila glavna pregovaračica, te je nakon toga data novom sazivu RG na komentare i sugestije koji su involvirani u dokument (poslato 15. X). Plan je bio da se nakon isteka roka koji je bio 18. X 2021. dokument pošalje glavnoj pregovaračici kao verifikovana verzija od strane RG i usvoji na sljedećoj sjednici Vlade. U međuvremenu, kako je navela, objavljen je Izvještaj EK o CG za 2021, te smo smatrali da je važno uključiti i ključne nalaze i preporuke iz Izvještaja u Mapu puta, te je navedeno jedini razlog zbog kog je obaveza prolongirana.

ŠRG je zahvalila svim članovima koji su dali svoj doprinos u tekstualnom dijelu dokumenta, kako kroz predlog vizuelizacije dokumenta, ali i ostale inpute. Šefica RG još jednom je posebno zahvalila kolegici J. Milačić (MVP) na dopuni s finansijskog aspekta koju je blagovremeno dostavila u dijelu razvojne saradnje i humanitarne pomoći.

Zaključak: Konstatovano je da je Mapa puta ispunjenja preostalih obaveza u odnosu na privremeno zatvoreno poglavlje 30 jednoglasno usvojena.

VII RAZNO

Šefica RG je pod tačkom Razno ukazala na član 16 Poslovnika, posebno imajući u vidu razmjernu informacija vezanih za rad RG, koji između ostalog glasi: „Član Radne grupe dužan je da upozna šefa i sekretara Radne grupe sa upitima Evropske komisije koji se tiču pregovaračkog poglavlja 30 – Vanjski odnosi, ali i o svim drugim aktivnostima od značaja za rad Radne grupe“. Posebno je skrenuta pažnja da se informacije među članovima RG moraju distribuirati na adekvatan način i blagovremeno. U ovom smislu posebno se pohvalno izrazila o aktivnostima članova RG iz MVP-a i MONSTAT-a. Podsjetila je na drugi tematski sastanak gdje je ukazala na definisane modele saradnje sa MFSS/IRF.

Pozvala je sve članove RG, uz podsjećanje da su potpisali Izjave o tajnosti, budu otvoreni i direktni u komunikaciji, te da Radna grupa bude format dobre i otvorene saradnje, kao i da je sva otvorena pitanja neophodno razmatrati na sjednicama RG.

Informisala je članove RG koji nijesu prisustvovali sastanku Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze TCIP (5. X 2021) o detaljima sa sastanaka i dogovoreno je da sekretar dostavi operativne zaključke s istog.

ŠRG je najavila da će sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje SSP biti održan u decembru 2021.

Zaključak:

- Ukazano na značaj člana 16 Poslovnika o radu i dat je podsticaj RG da svi budu otvoreni za saradnju i komentare, kao i da je sva pitanja neophodno razmatrati na sjednicama RG.
- Zadužuje se sekretarka RG da dostavi operativne zaključke sa sastanka Pododbora za TCIP u okviru tačke Trgovina.
- Na sastanku su definisane prestale obaveze u dijelu nadležnosti RG, zaključno sa januarom 2022. (ocijena celeksa, izrada novog PPCG ali i dr. dokumenta, kao i sastanaka sa EK).

Sjednici su prisustvovali: **Aida Salagić-Ceković**, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja – šefica RG; **Azra Bećović**, načelnica u Upravi prihoda i carina; **Jelena Velimirović**, samostalna savjetnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja; **Nina Drakić**, potpredsjednica Privredne komore Crne Gore; **Ljiljana Janković**, direktorica Direkcije u Ministarstvu vanjskih poslova; **Irena Joksimović**, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Jovana Krunić**, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Kristina Lapčević**, samostalna savjetnica u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; **Milica Ličina**, samostalna savjetnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Jelena Milačić**, direktorica Direkcije u Ministarstvu vanjskih poslova; Sanja Šikmanović u svojstvu zamjene za **Nikolu Milosavljevića**, v. d. direktora u Investiciono-razvojnom fondu Crne Gore A.D.; **Nikoleta Milutinović**, saradnica u Kancelariji za evropske integracije; **Milica Mirković**, samostalna savjetnica u Generalnom sekretarijatu Vlade; **Zorica Marković**, šefica Odsjeka u Ministarstvu unutrašnjih poslova; **Milica Šarančić**, rukovoditeljka Direkcije u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i **Nina Šćekić**, saradnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja.

Sjednici nijesu prisustvovali (najavili odsustvo): **Milica Abramović-Radivojkov**, šefica u Kancelariji za evropske integracije; **Svetlana Božović**, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Kristina Mihailović**, samostalna savjetnica u Ministarstvu kapitalnih investicija; **Zorka Prljević**, pomoćnica direktora u Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove; **Mira Kontić**, stručna saradnica u Institutu za lijekove i medicinska sredstva Crna Gore; **Aleksandra Popović**, načelnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja; **Tatjana Popović**, samostalna savjetnica u Upravi za statistiku (MONSTAT); **Nebojša Radonjić**, samostalni savjetnik u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Mira Radunović**, specijalna savjetnica u Centralnoj banci Crne Gore.

Članovi koji nijesu najavili i opravdali odsustvo sekretaru RG su: **Špiro Medigović**, načelnik u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Stojanka Milošević**, načelnica u Upravi prihoda i carina i **Maja Hajduković**, načelnica u Upravi prihoda i carina.

Zapisnik sačinila:
Nikoleta Milutinović

Nikoleta Milutinović

Odobrila:
Aida Salagić Ceković

ASG